

کتاب کار

ریاضی هفتم

(متوسطه اول)

شامل:

- ۹ فصل آموزشی
- ۴۱ موضوع آموزشی منطبق با سریالهای کتاب درسی
- ۸۶ تمرین مشابه و تکمیلی موضوعهای کتاب درسی
- پوشش گونههای مختلف سؤال اعم از سؤالات صحیح - غلط، جای خالی، چهارگزینهای، پاسخ کوتاه و بلند

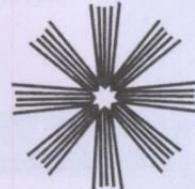
هماهنگی و نظارت علمی: خسرو داودی

پدیدآورندگان: هانیه طباطبایی آزاد، علی پیروز روان

سروشانه:	طباطبایی آزاد، هانیه، ۱۳۶۰
عنوان و نام پدیدآور:	کتاب کار ریاضی هفتم (متوسطه اول): شامل ۹ فصل آموزشی.../ پدیدآورندگانهای طباطبایی آزاد، علی پیروزروان؛ هماهنگی و نظارت علمی خسرو داودی
مشخصات نشر:	تهران: کانون فرهنگی آموزش، ۱۴۰۲
مشخصات ظاهری:	۱۷۶ ص: مصور، جدول، نمودار؛ ۲۲×۲۹ س.م.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰۰-۲۸۴۰-۴
وتصییت فهرست نویسی:	فیضی مختصر
پادداشت:	چاپ سوم
شناسه افزوده:	پیروز روان، علی - ۱۳۶۷
شناسه افزوده:	داودی، خسرو - ۱۳۴۹
شماره کتابشناسی ملی:	۹۴۱۵۵۵۶
اطلاعات رکورد کتابشناسی:	فیبا

کانون فرهنگی آموزش قلمچی

برنامه ریزی، هدایت، نظارت، کاظم قلمچی

عنوان کتاب:	کتاب کار ریاضی هفتم
برنامه ریزی آموزشی:	کاظم قلمچی
هماهنگی و نظارت علمی:	خرم داودی
پدیدآورندگان:	علی پیروز روان - هانیه طباطبایی آزاد
مدیر تولید:	صدمر حانیه
هماهنگی و اجر:	لیلا خلخالی
مستند سازی:	مریم صالحی، خسرو داودی
رسم و حروف نگار:	فریده هاشمی، حمیدرضا رحیم خانلو
گرافیک:	نوشین اشرفی
قطع:	لیدا تکبیری
چاپ:	رحلی
ناظر چاپ:	چهارم (۱۴۰۳)
چاپخانه:	حمدی عباسی
تیراز:	چکادچاپ
لیتوگرافی:	۳۰۰ نسخه
قیمت:	چکادچاپ
شابک:	۲۲۰.۰۰۰ تومان
	ISBN: 978-600-00-2840-4

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

نشانی: تهران، خیابان فلسطین، نرسیده به خیابان انقلاب، بنیست حاجیان، پلاک ۷

مجموعه کتاب های کار

۰

تیراز	سال	چاپ
۳۰۰۰ ●	۱۴۰۰ ●	اول ●
۲۰۰۰ ●	۱۴۰۱ ●	دوم ●
۶۰۰۰ ●	۱۴۰۷ ●	سوم و چهارم ●

مسیر مطالعه از ادراک تا جمع‌بندی

در کانون فرهنگی آموزش سعی می‌کنیم بهترین و مناسب‌ترین مسیر مطالعه را طراحی کنیم، آزمون‌های منظم و برنامه‌ای (دو هفته یک بار)، دفتربرنامه‌ریزی، جلسات پنج نفره، همگی، برای این منظور طراحی شده‌اند. یکی از مهم‌ترین عناصر در برنامه‌ی آموزشی، «کتاب» است. با طراحی کتاب‌های آموزشی کانون، به داوطلبان مسیر مطالعه را معرفی می‌کنیم تا با پیمودن آن، خوانندگان به تدریج از مرحله‌ای به مرحله‌ی دیگر گام بگذارند. در اینجا به معرفی مراحل پنج گانه مطالعه می‌پردازیم:

کتاب‌درسه، یادداشت‌های کلاسی، کتاب‌های سبز کانون

- مطالعه‌ی کامل کتاب‌های درسی برای آموزش اصلی‌ترین و ضروری‌ترین مفاهیم
- حل تمرینات کتاب‌های درسی
- مطالعه‌ی یادداشت‌های کلاس درس و جزوای معلمان
- در این قسمت ما کتاب‌های سبز را منتشر کرده‌ایم.

محتوای کتاب‌های سبز، آموزش موضوع به موضوع کتاب درسی است، به گونه‌ای که به طور مفهومی بر مباحث مسلط می‌شود.

کتاب‌های سوال‌های پرکار، کتاب‌های کار

دومین مرحله‌ی مطالعه در کانون، مرحله‌ی ثبتیت با تمرین، یعنی تمرین و حل مسائل شریحی است. بهتر است ابتدا کتاب درسی شروع کنید. پس از پاسخ‌گویی به تمرین‌های کتاب درسی به سراغ کتاب کار بروید و تناسب با پیشرفت تدریس در کلاس درس، تمرین‌های متنوع هر بحث را کار کنید. بهترین منبع برای مرحله‌ی ثبتیت، تمرین از کتاب سوال‌های پرکار امتحانی است که از سوالات امتحانات نهایی و بهره‌مند مدارس سراسر کشور جمع‌آوری و در کتاب سوال‌های پرکار طبقه‌بندی و چاپ شده است. ضمناً ازداد دفعات تکرار هر سؤال نیز در مقابل هر سؤال ذکر شده است.

کتاب‌های آزمون، کتاب‌های سمساعی

در این مرحله داوطلبان به تمرین سوال‌های آزمون در همان فصلی که مطالعه کرده‌اند، می‌پردازند. کتاب‌های آبی، شامل ۳ دسته سوال است: ۱) کنکورهای سال‌های گذشته آزمون سراسری داخل و خارج کشور، ۲) منتخب سوال‌های آزمون‌های کانون، ۳) تست‌های منتخب از تمرین‌ها، فعالیت‌ها و مثال‌های کتاب درسی جهت پوشش کامل کتاب درسی که به ترتیب فصول طبقه‌بندی شده‌اند. با تمرین این سوال‌ها، داوطلب از میزان و سطح آموخته‌ای خود آگاهی و بر موضوع درسی به تدریج تسلط می‌یابد.

در کتاب‌های سه سطحی تست‌های آزمون‌های کانون پس از استخراج آماری نتایج هزاران داوطلب شرکت‌کننده، گزینش شده و در سه سطح، نسبتاً دشوار، دشوار، دشوارتر چیزه شده‌اند. تمرین این کتاب‌ها را پس از کتاب‌های آبی توصیه می‌کنیم. مخاطبان این کتاب‌ها، داوطلبانی هستند که از سطح آموزش متوسط به بالا (تراز ۵۰۰۰ به بالا) بخوردار می‌باشند.

آزمون‌های مختلف

داوطلبان کانون از طریق شرکت در آزمون‌های برنامه‌ای، آموخته‌های خود را ارزیابی می‌کنند. کارنامه‌ی کشوری آزمون‌ها در همان روز ارائه می‌شود. ارزیابی مستمر و مداوم، دانش‌آموزان را همواره در مسیر صحیح نگه می‌دارد و روش‌های اشتباه و سرعت و شتاب نامناسب را تصحیح می‌کند.

کتاب‌های زرد

در پایان دوره، داوطلبان می‌خواهند آموخته‌های خود را جمع‌بندی کنند. یکی از مشکلات امتحانات مختلف و به ویژه کنکور در این است که برخی دانش‌آموزان مباحث جداگانه را خوب فرا می‌گیرند، ولی وقتی می‌خواهند در یک آزمون کامل و مجموعه‌ای شرکت کنند، با مشکل مواجه می‌شوند. پس از مطالعه‌ی تک تک فصل‌ها، داوطلبان با کتاب‌های جمع‌بندی، زرد عمومی و زرد اختصاصی به تمرین سوال‌های مجموعه‌ای پرداخته و از این طریق به جمع‌بندی مطالب آموخته شده‌ی خود می‌پردازند.

مرحله‌ی اول

ادراک

شروع با آموزش

مفهوم‌بندی

مرحله‌ی دوم

ثبتیت

با

حل مسئله‌و تمرین

مرحله‌ی سوم

تسلط

با

تست‌های طبقه‌بندی شده

مرحله‌ی چهارم

از زیبای

برای پایه‌گیری با آزمون‌های برنامه‌ی کانون

مرحله‌ی پنجم

جمع‌بندی

با

کتاب‌های زرد عمومی و اختصاصی

و کتاب‌های جمع‌بندی و نوروز

۰ مقدمه

به نام خدا

در نظام متمرکز آموزشی ایران که یک کتاب درسی برای سراسر کشور نوشته می‌شود، همه نیازهای دانش آموزان با یک کتاب درسی واحد پاسخ داده نمی‌شود. به همین دلیل سالهای زیادی است که به جای کتاب درسی (کتاب محوری) به برنامه‌های درسی (برنامه محوری) تاکید می‌شود. به عبارت دیگر نظام آموزشی، مدارس، معلمان، اولیا و دانش آموزان که به نوعی با این آموزش مرتبط می‌شوند در قالب یک برنامه درسی فعالیت می‌کنند. کتاب درسی به عنوان منبع اصلی این برنامه بوده و هر منبع دیگری باید مثل کتاب درسی در راستای اهداف برنامه درسی گام بردارد. لذا ملاک تایید یاراد شدن یک رسانه مثل کتاب کمک درسی نیز این است که منطبق بر برنامه درسی باشد. به این ترتیب برای برآورده کردن بخشی از نیازهای مخاطبان اصلی برنامه که دانش آموزان هستند، کتاب‌های کمک درسی و کمک آموزشی که در راستای برنامه درسی تدوین می‌شوند، نقش خود را خواهند داشت.

از طرفی دیگر کتاب‌های درسی ظرفیت محدود دارند و امکان بسط و توسعه‌ی محتوا فراهم نمی‌شود حتی اگر محتواهای خواندنی انتخابی و تکمیلی در کتاب درسی گنجانده شود، با اعتراض معلمان نسبت به حجم و تعداد صفحات مواجه می‌شود. این شکل به خصوص در مورد کتاب‌های رسمی، یا ضی برجسته می‌شود. جایی که با توجه به محدودیت تعداد صفحات مؤلفان به ناچار نمونه‌ای از سؤال، مساله‌هایی را قرار می‌دهند، در حالی که ممکن است نیازهای افراد مختلف متفاوت بوده و یک دانش آموز برای تعمیق یادگیری رک بهتر مفاهیم نیاز به تعداد بیشتر تمرین داشته باشد کتاب‌های کار و تمرین می‌توانند بخشی از این نیازها را پوشش دهند. مشروط بر آن که در راستا و چارچوب برنامه درسی حرکت کنند.

کتاب کار ریاضی حاضر با توجه به دو مورد اساسی بالا تدوین شده است. در راستای برنامه درسی ریاضی و همسو با کتاب درسی، تعدادی تمرین و مساله و پرسش به موازات سؤال‌های کتاب درسی به تفکیک بخش‌های مختلف کتاب طراحی شده است تا معلمان محترم متناسب با نیاز دانش آموزان خود از بین طیف متنوع سؤال‌ها و قسمت‌های مورد نیاز انتخاب کنند.

هم چنین اولیاء گرامی می‌توانند برای کمک به فرزندان خود بخش‌هایی از کتاب را گزینش کنند که فرزندشان نیاز بیشتری به تمرین و تکرار دارد. امید داریم این کتاب بتواند به معلمان و دانش آموزان در راستای یادگیری ریاضی کمک کند.

ارزیابی پیشرفت

مسلط یستم نسبتاً مسلط مسلط

تعداد سوال صفحه

فصل اول: راهبردهای حل مسئله

درس ۱: راهبرد حل مسئله

درس ۲: راهبرد رسم شکل

درس ۳: راهبرد الگو سازی

درس ۴: راهبرد ذذف حالت های نامطلوب

درس ۵: راهبرد الگویابی

درس ۶: راهبرد مدس و آزمایش

درس ۷: راهبرد زیر مسئله

درس ۸: راهبرد حل مسئله ساده تر

درس ۹: راهبرد روش های نمادین

آزمون فصل اول

جمع

فصل دوم: عددهای صحیح

درس ۱: معرفی عددهای علامت دار

درس ۲: جمع و تفریق عددهای صحیح (۱)

درس ۳: جمع و تفریق عددهای صحیح (۲)

درس ۴: ضرب و تقسیم عددهای صحیح

آزمون فصل دوم

جمع

فصل سوم: جبر و معادله

درس ۱: الگوهای عددی

درس ۲: عبارت های جبری

درس ۳: مقدار عددی یک عبارت جبری

درس ۴: معادله

آزمون فصل سوم

جمع

فصل چهارم: هندسه و استدلال

درس ۱: روابط بین پاره خط ها

درس ۲: روابط بین زاویه ها

درس ۳: تبدیلات هندسی (انتقال، تقارن، دوران)

درس ۴: شکل های همنشست

آزمون فصل چهارم

جمع

فصل پنجم: شمارندها و اعداد اول

درس ۱: عدد اول

درس ۲: شمارنده ای اول

درس ۳: بزرگترین شمارنده مشترک

درس ۴: کوچکترین مضرب مشترک

آزمون فصل پنجم

جمع

فصل ششم: سطح و حجم

درس ۱: حجم های هندسی

درس ۲: محاسبه حجم های منشوری

درس ۳: مساحت جانبی و کل

درس ۴: حجم و سطح

آزمون فصل ششم

جمع

فصل هفتم: توان و جذر

درس ۱: تعریف و توان

درس ۲: محاسبه عبارت توان دار

درس ۳: ساده کردن عبارت های توان دار

درس ۴: جذر و ریشه

آزمون فصل هفتم

جمع

فصل هشتم: بردار و مختصات

درس ۱: پاره خط های جهت دار

درس ۲: بردارهای مساوی و قرینه

درس ۳: مختصات

درس ۴: بردار انتقال

آزمون فصل هشتم

جمع

فصل نهم: آمار و احتمال

درس ۱: جمع آوری و نمایش داده ها

درس ۲: نمودارها و تفسیر تیجدها

درس ۳: احتمال یا اندازه گیری شانس

درس ۴: احتمال و تجربه

آزمون فصل نهم

جمع

پاسخ تشرییحی